

B1.29 Tu contrato de trabajo

- ☐ Leer contratos de trabajo
- ☐ Tipos de contratos
- ☐ Gestionar el desempleo y los despidos

La nómina	<i>(Lista płac)</i>	El despido	<i>(Zwolnienie)</i>
El sueldo	<i>(Wynagrodzenie)</i>	Despedir	<i>(Zwolnić)</i>
Ganar un sueldo	<i>(Otrzymywać wynagrodzenie)</i>	Rescindir el contrato	<i>(Rozwiązać umowę)</i>
Subir el sueldo	<i>(Podwyższyć wynagrodzenie)</i>	La renovación del contrato	<i>(Przedłużenie umowy)</i>
Bajar el sueldo	<i>(Obniżyć wynagrodzenie)</i>	La incorporación inmediata	<i>(Natychmiastowe rozpoczęcie pracy)</i>
La baja por enfermedad	<i>(Zwolnienie chorobowe)</i>	Incorporarse	<i>(Dołączyć do pracy)</i>
Estar de vacaciones	<i>(Być na urlopie)</i>	El convenio colectivo	<i>(Układ zbiorowy pracy)</i>
Jubilarse	<i>(Przejsć na emeryturę)</i>	Negociar condiciones	<i>(Negocjować warunki)</i>
El trabajador	<i>(Pracownik)</i>	La formación a cargo de la empresa	<i>(Szkolenie finansowane przez firmę)</i>
El sindicato	<i>(Związek zawodowy)</i>	La posibilidad de promoción	<i>(Możliwość awansu)</i>
Hacer huelga	<i>(Strajkować)</i>	El horario flexible	<i>(Elastyczne godziny pracy)</i>

1. Gramatyka: Pretérito perfecto kontra pretérito indefinido

Czasu pretérito perfecto i pretérito indefinido używamy do mówienia o czynnościach z przeszłości.

1. Pretérito perfecto: czynność przeszła jest powiązana z teraźniejszością jej skutek jest aktualny teraz.
2. Pretérito indefinido: czynność jest umiejscowiona w zamkniętej, zakończonej przeszłości bez związku z teraźniejszością.

Tiempo	Uso	Ejemplo
Pretérito perfecto	Experiencia hasta ahora (<i>Doświadczenie do tej pory</i>)	Nunca he estado allí [en mi vida]. (<i>Nigdy tam nie byłem / nie byłem [w całym swoim życiu].</i>)
Pretérito indefinido	Experiencia en el pasado (<i>Doświadczenie w przeszłości</i>)	Nunca estuve allí [en aquella época]. (<i>Nigdy tam nie byłem / nie byłem [w tamtym okresie].</i>)
Pretérito perfecto	Acción reciente (<i>Niedawno wykonana czynność</i>)	Hace media hora que se ha ido. (<i>Odszedł / Odeszła pół godziny temu i to jest wciąż aktualne.</i>)
Pretérito indefinido	Acción terminada (<i>Czynność zakończona</i>)	Hace media hora que se fue. (<i>Odszedł / Odeszła pół godziny temu – przeszłość zamknięta.</i>)
Pretérito perfecto	Conexión con el presente (<i>Związek z teraźniejszością</i>)	Esta semana he trabajado más horas. (<i>W tym tygodniu pracowałem / pracowałam więcej godzin – tydzień jeszcze trwa.</i>)
Pretérito indefinido	Sin conexión con el presente (<i>Bez związku z teraźniejszością</i>)	La semana pasada trabajé más horas. (<i>W zeszłym tygodniu pracowałem / pracowałam więcej godzin – tydzień już się skończył.</i>)

- Este año _____ el convenio colectivo y ahora las condiciones del horario flexible son mejores.
 a. *habíamos renovado* b. *hemos renovado* c. *renovamos* d. *renovábamos*
- La semana pasada _____ mi nuevo contrato, pero todavía no me he incorporado al puesto.
 a. *había firmado* b. *firmé* c. *firmaba* d. *he firmado*

Wybierz poprawne zdanie dla każdej sytuacji.

- ☐ Este mes he firmado el contrato y ya trabajo.
☐ Este mes he firmado el contrato y ya trabajo.
☐ Este mes firmé el contrato y ya trabajo.
 - ☐ Ayer he ido al SEPE a entregar papeles.
☐ Ayer fui al SEPE a entregar papeles.
☐ Ayer iba al SEPE a entregar papeles.
1. *Este mes he firmado el contrato y ya trabajo.* 2. *Ayer fui al SEPE a entregar papeles.*

Przepisz zwroty

- (pretérito perfecto) Este año yo (viajar) mucho por trabajo.

- (pretérito indefinido) En 2018 nosotros (trabajar) juntos en la misma empresa.

2. Ćwiczenia

1. Dopasuj każde słowo do jego definicji.

a. la nómina	1. Documento mensual que muestra el sueldo bruto, las deducciones y el sueldo neto.
b. rescindir el contrato	2. Acción de prorrogar un contrato: lo han renovado para otro año.
c. incorporarse	3. Dejar de trabajar por edad: mi padre se jubiló en 2020.
d. jubilarse	4. Finalizar un contrato de trabajo antes de su fecha prevista, por una parte.
e. la renovación del contrato	5. Empezar de nuevo en el puesto; esta semana me he incorporado al equipo.

a-1 b-4 c-5 d-3 e-2

2. Notatka wewnętrzna: warunki umowy i zakończenie stosunku pracy (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: rescinde el contrato, convenio colectivo, jubila, horario flexible, formación a cargo de la empresa, incorporación, despido, sindicato, sueldo, nómina

En muchas empresas se envía una nota interna antes de firmar. Revisa el tipo de contrato, el periodo de prueba, el _____ aplicable y el salario bruto anual. En la _____ aparecerá el _____, las retenciones y los complementos. Conviene comprobar si hay _____, _____ y posibilidad de promoción. Si la _____ es inmediata, pide por escrito la fecha exacta de inicio y el horario de tu primera semana.

Si la empresa _____ o hay un _____, solicita la comunicación por escrito y guarda el finiquito y el certificado de empresa: los necesitarás para solicitar la prestación por desempleo. Esta semana el _____ del sector ha negociado nuevas condiciones sobre vacaciones y bajas por enfermedad, así que consulta si te afectan. Si tu contrato es temporal, pregunta con antelación por la renovación. Cuando alguien se _____, el puesto puede reorganizarse y cambiar el equipo; por eso es útil confirmar a quién reportas y qué funciones mantiene.

W wielu firmach przed podpisaniem wysła się notatkę wewnętrzną. Sprawdź rodzaj umowy (na czas nieokreślony lub określony), okres próbny, obowiązujący układ zbiorowy oraz roczne wynagrodzenie brutto. Na pasku płac pojawi się wynagrodzenie, potrącenia i dodatki (na przykład za dyżury lub dyspozycyjność). Warto sprawdzić, czy jest możliwość elastycznego czasu pracy, szkolenia finansowane przez firmę oraz perspektywa awansu. Jeśli rozpoczęcie jest natychmiastowe, poproś na piśmie o dokładną datę rozpoczęcia i harmonogram pierwszego tygodnia.

Jeśli firma rozwiąże umowę lub dojdzie do zwolnienia, zażądaj powiadomienia na piśmie i zachowaj rozliczenie końcowe oraz świadectwo pracy — będą ci potrzebne do ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych. W tym tygodniu związek zawodowy w branży wynegocjował nowe warunki dotyczące urlopów i zwolnień chorobowych, więc sprawdź, czy cię to dotyczy. Jeśli twoja umowa jest czasowa, zapytaj wcześniej o jej przedłużenie. Gdy ktoś przechodzi na

emeryturę, stanowisko może zostać zreorganizowane i zespół może się zmienić; dlatego warto potwierdzić, komu podlegasz i jakie obowiązki zachowujesz.

1. ¿Qué documentos debes guardar si termina la relación laboral y para qué sirven?

3. Posłuchaj fragmentu audio i zaznacz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe.

La persona hablará con Recursos Humanos sobre la renovación de su contrato.

Prawda Falsz

☐ ☐

La persona está de vacaciones y por eso no asistirá a la reunión.

☐ ☐

Le preocupa que pueda producirse un despido en su equipo, pero continúa trabajando con normalidad.

☐ ☐

4. Odegraj rolę: Uzupełnij dialogi

a. Negociar condiciones antes de firmar

Laura (RR. HH.): *Hola, Diego. Te llamo por la oferta. ¿Tienes un minuto para revisar el contrato antes de firmar?*
(Cześć, Diego. Dzwonię w sprawie oferty. Masz chwilę, żeby przejrzeć umowę przed podpisaniem?)

Diego (candidato): 1. _____

Laura (RR. HH.): *Perfecto. El sueldo bruto aparece en la oferta y la nómina se ingresa el último día del mes. Además, aquí se aplica el convenio colectivo del sector.*
(Świetnie. Wynagrodzenie brutto jest podane w ofercie, a wypłata wpływa ostatniego dnia miesiąca. Ponadto u nas obowiązuje convenio colectivo dla tego sektora.)

Diego (candidato): 2. _____

Laura (RR. HH.): *La posibilidad de promoción existe, pero dependerá del cumplimiento de objetivos. Sobre la subida de sueldo, podemos negociar y revisarlo a los seis meses.*
(Możliwość awansu istnieje, ale będzie zależała od realizacji celów. Jeśli chodzi o podwyżkę, możemy to negocjować i przejrzeć po sześciu miesiącach.)

Diego (candidato): 3. _____

Laura (RR. HH.): *Es real: hay una franja obligatoria y el resto lo gestionas tú, aunque en los picos de trabajo puede hacer falta ajuste y se compensa.*
(Jest realny: jest obowiązkowa godzina (przedział), a resztą zarządzasz ty, choć w okresach zwiększonego napięcia pracy może być konieczna korekta, która będzie rekompensowana.)

Diego (candidato): 4. _____

Przykładowe odpowiedzi:

1. Sí, claro. Me interesa, pero quería aclarar tres cosas: el sueldo, el horario flexible y si la formación corre a cargo de la empresa. 2. Vale. ¿Hay posibilidad de promoción? Y otra cosa: ahora mismo cobro un poco más... ¿sería posible subir el sueldo tras el periodo de prueba? 3. Bien. Y respecto al horario flexible, ¿es real o es más bien teórico? 4. Perfecto. Si lo dejamos por escrito y la incorporación inmediata es el día 1, me incorporo sin problema.

5. Email

Asunto: Renovación de contrato y condiciones

Hola, Marta:

Tu contrato termina el 31/03 y queremos confirmar la **renovación del contrato** por 12 meses, con **incorporación inmediata** al nuevo proyecto desde el 01/04. El equipo propone mantener el **suelo** actual y añadir **horario flexible** (2 días/semana de teletrabajo). También habría **formación a cargo de la empresa** en abril.

¿Nos confirmas hoy si estás de acuerdo? Si tienes dudas, indícanos qué punto quieres **negociar condiciones**.

Un saludo,
Laura Gil
RR. HH.

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Gracias por el mensaje; he leído la propuesta y... / Quería pedir una aclaración sobre... / ¿Podemos hablarlo por teléfono el...?*

Ważne czasowniki

yo
tú
él/ella/usted
nosotros/nosotras
vosotros/vosotras
ellos/ellas/ustedes

Jubilarse (*przejsć na emeryturę*)

Pretérito indefinido
me jubilé
te jubilaste
se jubiló
nos jubilamos
os jubilasteis
se jubilaron

Incorporarse (*wstawać*)

Pretérito perfecto
me he incorporado
te has incorporado
se ha incorporado
nos hemos incorporado
os habéis incorporado
se han incorporado